Sabiedrībai būtiskākie tiesību akti, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvarī

Valsts kanceleja sadarbībā ar nozaru ministrijām apkopojusi būtiskākos jaunos tiesību aktus un to grozījumus, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī un skar lielu sabiedrības daļu, ieviešot dažādas izmaiņas. Piemēram, minimālās algas palielināšanu, atlīdzības pieaugumu, piem., ugunsdzēsējiem, policistiem, mediķiem, iedzīvotāju ienākuma nodokļa samazinājumu, būtisku valsts atbalsta pieaugumu jaunajam ģimenēm, kā arī pāreju uz eiro, pārrēķinot valsts sniegto pakalpojumu izmaksas jaunajā valūtā u.c.

Ievērībai – tā ir tikai daļa no normatīvajiem aktiem, kas stājas spēkā nākamajā gadā. Ar pilnīgi visiem likumiem un noteikumiem var iepazīties likumi.lv.

Ja rodas jautājumi par kādu no tiesību aktiem, Jūs varat sazināties ar attiecīgās ministrijas komunikācijas speciālistu, kurš var sniegt plašāku skaidrojumu un atbildes uz jautājumiem.

Aizsardzība
Aizsardzības ministrija Kaspars Galkins, Militāri publisko attiecību departaments 67335085, kaspars.galkins@mod.gov.lv www.mod.gov.lv, twitter.com/AizsardzibasMin
Latvijā tiks izveidota jauna aizsardzības ministra padotībā esoša iestāde - Izcilības centrs stratēģiskās komunikācijas jautājumos. Tās mērķis būs sniegt atbalstu un stiprināt stratēģiskās komunikācijas spējas. Latvijai būs unikāla iespēja veicinot šīs jomas attīstību, nodrošinot pētniecību, doktrīnu izstrādi, apmācību un veicot citas nozarei svarīgas funkcijas. To paredz likums „Par Ziemeļatlantijas līguma organizācijas izcilības centru stratēģiskās komunikācijas jautājumos". Vairāk: http://ej.uz/p6wa **Nākamajā gadā tiks palielināta 2010.gadā samazinātā uzturdevas kompensāciju karavīriem un zemessargiem no 5 latiem (7,11 euro) uz 6 latiem (8,54 euro).** To paredz grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 29.jūnija noteikumos Nr.606 „Noteikumi par karavīra un zemessarga uzturdevas kompensācijas apmēru un izmaksāšanas kārtību". Vairāk: http://ej.uz/rw6f Lai koordinētu ar informācijas tehnoloģiju drošību saistīto uzdevumu un pasākumu plānošanu un veikšanu, **Ministru prezidents ir izveidojis Nacionālo informācijas tehnoloģiju drošības padomi. 2014.gada 1.janvārī stāsies spēkā izmaiņas Informācijas tehnoloģiju drošības likumā, kas noteiks, ka turpmāk Padomes darbu nodrošinās vadošā valsts pārvaldes iestāde aizsardzības nozarē**. Papildus tam tiek paplašināts Padomes pilnvaru apjoms, piešķirot tai politikas veidošanas koordinēšanas funkciju informācijas tehnoloģiju drošības jomā, tādējādi nodrošinot vienotu valsts politiku informācijas tehnoloģiju drošības jomā. http://ej.uz/pd6n

Ekonomika
Ekonomikas ministrija Evita Urpena, Sabiedrisko attiecību nodaļa 67013193, evita.urpena@em.gov.lv www.em.gov.lv. Twitter.com/Em_gov_lv
Tiks pagarināta uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides atbalsta programma sākotnēji līdz

2014.gada 30.jūnijam, bet pēc jaunā Eiropas Savienības reģionālā atbalsta regulējuma spēkā stāšanās – līdz 2020.gada 31.decembrim. To paredz grozījumi likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli". Vairāk: http://ej.uz/nrnx. **No 2014.gada 1.janvāra varēs iesniegt jaunus investīciju projekta pieteikumus.** Līdz jaunā Eiropas Savienības reģionālā atbalsta regulējuma spēkā stāšanās jaunus investīciju projektu pieteikumus Ekonomikas ministrijā varēs iesniegt līdz 2014.gada 31.martam. To paredz grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 24.janvāra noteikumos Nr.78 „Atbalstāmo investīciju projekta apstiprināšanas un īstenošanas kārtība", Vairāk: http://ej.uz/hfy9

No jaunā gada stāsies spēkā kārtība, kādā fiziskas personas var pieteikties samazinātās patentmaksas maksājumiem par tās saimniecisko darbību noteiktā profesijā. Samazinātās patentmaksas tiks attiecinātas uz profesijām un saimniecisko darbību veicējiem ādas un ādas izstrādājumu amatniecībā, apģērbu izgatavošanā un labošanā, pulksteņu labošanā, slēdzeņu labošanā un citu sadzīves pakalpojumu jomā, amatniecības izstrādājumu gatavošanas jomā, floristikā, privāto mājsaimniecības pakalpojumu un mājas aprūpes pakalpojumu jomās. To paredz 2013.gada 17.decembra Ministru kabineta noteikumi „Kārtība, kādā piemērojama patentmaksa fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un tās apmēri". Vairāk: http://ej.uz/teho

No 1.janvāra dzīvojamās mājas īpašniekiem būs tiesības izlemt, kā turpmāk norēķināties ar pakalpojuma sniedzēju par ūdeni, siltumu un atkritumiem, t.i. maksāt tieši pakalpojuma sniedzējam vai arī maksājumus veikt ar pārvaldnieka starpniecību. Tāpat paredzēts, ka pārvaldniekam būs pienākums organizēt aptaujas lēmumu pieņemšanai par ēkas pārvaldīšanu, ja īpašnieks to prasīs. To paredz grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā. Vairāk: http://ej.uz/ehoq

No nākamā gada 1.janvāra pilnībā tiek atvērts Latvijas elektroenerģijas tirgus, iesaistot tajā arī mājsaimniecības. Tādējādi tiek noslēgta 2007.gadā uzsāktā reforma šai jomā. To paredz grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā. Vairāk: http://ej.uz/6aan

Būs jauna valsts statistiskās informācijas programma 2014.gadam, ko izmanto Centrālā statistikas pārvalde valsts statistikas vākšanai Latvijā un piedāvājot iedzīvotājiem aktuālos datus dažādās kategorijās. To paredz 2013.gada 17.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1474 „Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2014.gadam". Vairāk: http://ej.uz/f6e2

2014.gada 1.februārī stāsies spēkā jauns Būvniecības likums, kas būtiski uzlabos būvniecības procesu Latvijā. Likums izstrādāts, lai radītu mūsdienīgu būvniecības procesa tiesisko regulējumu, kas būvniecības nozares attīstību, kā arī sekmētu sabiedrības iespējas līdzdarboties lēmumu pieņemšanā. Likums paredz vienkāršot būvniecības administratīvo procesu, atsakoties no daudzajiem starplēmumiem, bet paredz stiprināt būvniecības procesā iesaistīto atbildību, kompetences un profesionalitātes novērtēšanas sistēmu, lai nodrošinātu būvniecības kvalitāti. Vairāk: http://ej.uz/2uqq

Finanses

Finanšu ministrija
Aleksis Jarockis, Komunikācijas nodaļa
67083850, aleksis.jarockis@fm.gov.lv
www.fm.gov.lv, twitter.com/FinMin

No 2014.gada 1.janvārī mainīts likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktais nodokļa likmes samazināšanas modelis, vienlaicīgi nosakot, ka **iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme 2014.gadā ir 24 procenti, 2015.gadā – 23 procenti un no 2016.gada – 22 procenti.** To paredz grozījumi likumā „Par iedzīvotu ienākuma nodokli". Vairāk: http://ej.uz/j495

No 2014.gada 1.janvāra **ieviests regulējums, lai novērstu, ka kapitālsabiedrības, kas darbojas vairākus gadus un gūst apgrozījumu, bet tām nav neviena darbinieka** (visas funkcijas, t.sk. darbinieku funkcijas, veic valdes locekļi bez atlīdzības). Turpmāk tiks uzskatīts, ka kapitālsabiedrības valdes loceklis guvis ar algas nodokli apliekamu ienākumu, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajam minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgajā taksācijas gada mēnesī, kad kapitālsabiedrībā nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību, kura nav mazāka par normatīvajos aktos noteikto minimālo mēneša darba algas apmēru. To paredz grozījumi likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli". Vairāk: http://ej.uz/nrnx

No 2014.gada 1.janvāra **komersantiem piederošām dzīvojamām mājām vai dzīvokļiem, kā arī telpu grupām, kuru lietošanas veids ir saistīts ar dzīvošanu, dzīvojamo mājām noteikto nekustamā īpašuma nodokļa likmi** (0,2-0,6 procenti atkarībā no kadastrālās vērtības) **piemēros tikai tajos gadījumos, ja dzīvoklis vai māja būs izīrēta dzīvošanai un īres tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā.** Savukārt dzīvošanai neizīrētām telpām tiks piemērota 1,5 procentu likme. Vairāk: http://ej.uz/249x

Mikrouzņēmumu likumā ieviestas vairākas normas, kas neļaus izvairīties no nodokļu nomaksas. Piemēram, fiziskā vai juridiskā persona, kura ir personālsabiedrības biedrs, nevarēs būt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja. Tāpat **ieviestas vairākas normas, kuru mērķis ir veicināt mikrouzņēmumu izaugsmi un vieglāku iekļaušanos vispārējā ienākuma nodokļu maksāšanas režīmā**, piemēram, mikrouzņēmums var nepiemērot nodokļa papildlikmi apgrozījuma pārsnieguma gadījumā, ja nodokļa maksātājs pēdējo trīs taksācijas gadu laikā uzrādījis stabilu apgrozījuma pieaugumu (pieaugums nepārsniedz 30%). To paredz Mikrouzņēmumu nodokļu likums. Vairāk: http://ej.uz/rmrm

Lai veicinātu investīcijas un ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, pagarināta iespēja piemērot nodokļa atvieglojumu jaunajām ražošanas tehnoloģiskajām iekārtām (piemērojot koeficientu 1,5); sākot ar 2014.gada 1.jūliju tiek ieviests atvieglojums, kas paredz iespēju noteiktām pētniecības un attīstības izmaksām piemērot koeficientu 3; tiek pagarināts nodokļa atlaides par veiktajiem ieguldījumiem atbalstāmajos projektos piemērošanas termiņš, vienlaikus nosakot minimālo ieguldījuma apmēru 10 miljonu eiro apmērā. To paredz izmaiņas likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli". Vairāk: http://ej.uz/nrnx

Iekšlietas

Iekšlietu ministrija
Gunta Skrebele, Sabiedrisko attiecību un organizatoriskā darba nodaļa
67219363, gunta.skrebele@iem.gov.lv
www.iem.gov.lv, twitter.com/Iem_gov_lv

Ar 01.01.2014 tiek ieviests izdienas pabalsts - Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi pēc katriem pieciem nepārtrauktas izdienas gadiem Iekšlietu ministrijas sistēmā vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē saņem vienreizēju pabalstu triju mēnešalgu apmērā atbilstoši pēdējam amatam. Izdienu šī pabalsta saņemšanai sāk skaitīt no 2014.gada 1.janvāra un šo pabalstu izmaksā, sākot ar 2019.gada 1.janvāri. To paredz grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā.

No 1.janvāra arī paredzēts:
- **palielināt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm apmaksājamos veselības aprūpes pakalpojumus** (nozīmētus medikamentus, zobārstniecības un zobu higiēnas pakalpojumus, paaugstināt apmaksājamo veselības pakalpojumu limitus) tādējādi nodrošinot, ka apmaksātās veselības aprūpes pakalpojumu apjoms nav mazāks par Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā veselības apdrošināšanas polises parasti garantēto pakalpojumu klāstu un apmaksājamo apmēru līdzīgos apdrošināšanas gadījumos;
- **noteikt, ka atvaļinātajām Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm ir tiesības saņemt apmaksātu veselības aprūpi**, ja amatpersona ir atvaļināta no dienesta sakarā ar noteiktajām prasībām neatbilstošu veselības stāvokli, kam par iemeslu ir nelaimes gadījuma rezultātā, pildot dienesta pienākumus, gūtais ievainojums vai sakropļojums, vai citāds veselības kaitējums. Vairāk: http://ej.uz/5z3h

Kultūra

Kultūras ministrija
Iveta Bērziņa-Bebriša, sabiedrisko attiecību speciāliste
67330254, iveta.berzina-bebrisa@km.gov.lv
www.km.gov.lv

No 2014.gada 1.janvāra tiek pagarināts mūzikas izpildītāju un fonogrammu (skaņu ierakstu) **producentu tiesību aizsardzības termiņš (no 50 gadiem uz 70 gadiem pēc fonogrammas publicēšanas**), kā arī paredzēti papildu pasākumi, kas sekmē izpildītāju tiesības gūt atlīdzību par viņu izpildījumu izmantošanu. **Vienlaikus mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām** (AKKA/LAA, LaIPA) **tiek noteikts pienākums atlīdzības aprēķināšanā ievērot noteiktus kritērijus**, piemēram, gūto komerciālo labumu, ar autortiesībām aizsargāta darba izmantošanas mērķi, apjomu, nozīmību u.c. To paredz grozījumi Autortiesību likumā. Vairāk: http://ej.uz/8zwh

No 2014.gada 1.janvāra atlīdzības par publisko patapinājumu aprēķināšanā izmantojamā likme tiek atjaunota iepriekš noteiktajā līmenī - 10% no summas, kas iepriekšējā gadā piešķirta valsts un pašvaldību bibliotēkām to krājumu papildināšanai, kā arī 10% no summas, ko privātās bibliotēkas izmantojušas savu krājumu papildināšanai. To nosaka grozījumi

Ministru kabineta 2007.gada 21.augusta noteikumos Nr.565 „Kārtība, kādā aprēķina, izmaksā un sadala atlīdzību par publisko patapinājumu"". Vairāk: http://ej.uz/s4ax

Precizēti noteikumi attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu valsts aizsargājamajiem nekustamiem kultūras pieminekļiem un zemi, kā arī uz zemi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Lai veicinātu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saglabāšanu atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām, ar likuma grozījumiem tiek noteikts papildus izņēmuma gadījums, ja nekustamais īpašums saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinumu netiek uzturēts atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām. To nosaka izmaiņas likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli". Vairāk: http://ej.uz/249x

Latvijas Nacionālais kultūras centrs no 1.janvāra aprēķinās un sadalīs valsts dotāciju pedagogu darba samaksai kultūrizglītības iestādēm, kā arī nodrošinās piešķirtās valsts dotācijas izlietojuma kontroli. To nosaka grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumos Nr.931 „Latvijas Nacionālā kultūras centra nolikums". Vairāk: http://ej.uz/xyp1

Sociālā joma

Labklājības ministrija
Marika Kupče, Komunikācijas nodaļa
67021581, Marika.kupce@lm.gov.lv
www.lm.gov.lv, twitter.com/Lab_min

Gan strādājošiem, gan nestrādājošiem vecākiem **bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu līdz 1,5 gadu vecumam** būs **171 euro** (pieaugs no Ls 100 līdz Ls 120). Minimālais **vecāku pabalsts būs 171 euro** (pieaugs no Ls 100 līdz 120 latiem) **mēnesī.**

Pārejas periods tiem, kuriem vecāku pabalsts piešķirts līdz 2014. gada 30. septembrim:
Vecāku pabalsts līdz 1 gada vecumam būs 70% no algas, ja vecāks nestrādās. Ja strādās, varēs saņemt tikai bērna kopšanas pabalstu **171 euro** (Ls 120).
Bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu no 1 līdz 1,5 gada vecumam **būs 171 euro** (Ls 120) neatkarīgi no tā, vai vecāks strādās vai nē.
Vecāku pabalsta pārejas perioda kompensācija par bērna kopšanu no 1 līdz 1,5 gada vecumam **būs 100 euro** (Ls 70,28), neatkarīgi no tā, vai vecāks strādās vai nē.
No 2014.gada 1.oktobra:
Vecāku pabalsts nestrādājošiem sociāli apdrošinātiem vecākiem par bērna kopšanu **līdz 1 gada vecumam** būs **60%** no algas. Papildu vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt arī bērna kopšanas pabalstu **171 euro** (Ls 120).
Vecāku pabalsts nestrādājošiem sociāli apdrošinātiem vecākiem par bērna kopšanu **līdz 1,5 gada vecumam** būs **43,75%** no algas. Papildu vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt arī bērna kopšanas pabalstu **171 euro** (Ls 120).
Vecāku pabalsts **strādājošiem** sociāli apdrošinātiem vecākiem gan līdz 1 gada vecumam, gan līdz 1,5 gadu vecumam būs **30% no aprēķinātā vecāku pabalsta**. Papildu vecāku pabalstam viens no vecākiem varēs saņemt bērna kopšanas pabalstu 171 euro (Ls 120).
Minētās izmaiņas noteiktas: likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" http://ej.uz/m2mq; Valsts sociālo pabalstu likumā http://ej.uz/boi7; Ministru kabineta „Noteikumos par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā

pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību" http://ej.uz/2mvn.

Minimālā mēneša darba alga būs 320 euro (Ls 225). Minimālā stundas tarifa likme strādājošiem būs 1,933 euro (Ls 1,359), pusaudžiem un cilvēkiem, kuri pakļauti īpašam riskam - 2,209 euro (Ls 1,554). To paredz Ministru kabineta noteikumi „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi". Vairāk: http://ej.uz/3pnd

Vispārējais pensionēšanās vecums sociāli apdrošinātiem cilvēkiem pakāpeniski **palielināsies par trim mēnešiem** ik gadu. 2014. gadā tas būs 62 gadi un 3 mēneši. **Priekšlaicīgās pensionēšanās** vecums sociāli apdrošinātiem cilvēkiem pakāpeniski **palielināsies par trim mēnešiem** ik gadu. 2014. gadā tas būs 60 gadi un 3 mēneši. **Apdrošināšanas stāžs** vecuma pensijas saņemšanai palielināsies no 10 **līdz 15 gadiem**. To paredz grozījumi likumā „Par pensijām". Vairāk: http://ej.uz/s3g5

Obligātās sociālās iemaksas strādājošajiem būs jāveic **34,09%** apmērā no darba ienākumiem, no kuriem 23,59% veiks darba devējs, un 10,50% - darba ņēmējs. To paredz Ministru kabineta Nr.1503 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2014. gadā". Vairāk: http://ej.uz/7uwg

No 2014.gada 1.jūlija: **Pabalsts cilvēkam ar invaliditāti pēc 18 gadu vecuma, kuram nepieciešama kopšana**, būs **213,43** euro (Ls 150). **Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts cilvēkiem ar I invaliditātes** grupu katru mēnesi būs **83,24 euro** (Ls 58,50), cilvēkiem ar II invaliditātes grupu - **76,84 euro** (Ls 54), cilvēkiem ar I invaliditātes grupu kopš bērnības - **138,73 euro** (Ls 97,50), cilvēkiem ar II invaliditātes grupu kopš bērnības - **128,06 euro** (Ls 90). To paredz grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 1608 „Noteikumos par pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, pabalsta apmēru, kā arī pabalsta apmēra pārskatīšanas kārtību". Vairāk: http://ej.uz/7r4w

Transports un sakari

Satiksmes ministrija
Aivis Freidenfelds, Komunikācijas nodaļa
67028013, aivis.freidenfelds@sam.gov.lv
www.sam.gov.lv, twitter.com/Sat_Min

Ieviests vadīšanas eksāmens mopēdu vadītājiem, noteikts vecums, kad persona var kārtot tiesību iegūšanai noteiktos eksāmenus. To nosaka grozījumi Ministru kabineta noteikumos „Transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtība un vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas un atjaunošanas kārtība". Vairāk: http://ej.uz/47r5

Tiks centralizēta sabiedriskā transporta pakalpojumu pārzināšanas un organizēšanas funkcija, nododot to jaunajai Sabiedriskā transporta padomei, kuras uzdevums būs izveidot vienotu reģionālās nozīmes maršrutu tīklu. Paredzēts arī, ka **turpmāk pašvaldībām no sava budžeta vairs nebūs jāsedz zaudējumi par pārvadājumu apjoma daļu, kas pārsniedz valsts budžetā paredzēto līdzekļu ietvarus**. Tos segs no valsts budžeta līdzekļiem. Izmaiņas paredzētas Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā http://ej.uz/6h11, Ministru kabineta noteikumos „Sabiedriskās transporta padomes nolikums" un Ministru kabineta noteikumos „Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā" http://ej.uz/7sz2

Paredzēts, ka **par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu maksas norēķinu kārtību līdz 2015.gada 31.decembrim neattiecinās uz dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, kas tiek sniegti uz valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma pamata**, ja pārvadātājs, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un valsts vai pašvaldība noslēdz vienošanos par tādiem norēķinu nosacījumiem. To paredz izmaiņas Dzelzceļa likumā. Vairāk: http://ej.uz/u96g

No 2014.gada 1.janvāra bezmaksas televīzijas programmu virszemes apraidi nepastarpināti nodrošinās VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" (LVRTC). Maksas televīzijas pakalpojumu sniegs konkursa kārtībā izraudzīts viens elektroniskais plašsaziņas līdzeklis (SIA „Lattelecom"), kura piedāvāto programmu izplatīšana zemes apraidē ciparformātā notiek, izmantojot valsts akciju sabiedrības LVRTC sniegtos pakalpojumus. Vietējiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuriem ir izsniegta apraides atļauja televīzijas programmas izplatīšanai ciparformātā, būs tiesības saņemt frekvences piešķīruma lietošanas atļauju un Elektronisko sakaru likumā noteiktajā kārtībā ierīkot savus izplatīšanas līdzekļus vai izmantot sakaru komersantu sniegtos programmu izplatīšanas pakalpojumus. Tāpat tiek paredzēts ievērot „must-carry" principu attiecībā uz sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmām un komerciālo nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmām (ja vien komerciālais nacionālais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis par savu programmu retranslāciju nepieprasa maksu). To paredz grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā. Vairāk: http://ej.uz/2fmw

Tieslietas

Tieslietu ministrija
Līva Rancāne, preses sekretāre
67036712, liva.rancane@tm.gov.lv
www.tm.gov.lv. Twitter.com/Tieslietas

No 2014.gada izmaksājamo uzturlīdzekļu apmērs tiks palielināts par 15 latiem (21.34 eiro) katrā vecuma grupā. Par bērnu no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai Uzturlīdzekļu garantiju fonds izmaksās uzturlīdzekļus 50 latu (71.14 eiro) apmērā. Savukārt par bērnu vecumā no 7 līdz 18 gadiem uzturlīdzekļi tiks izmaksāti 55 latu (78.26 eiro) apmērā. To paredz grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā. Vairāk: http://ej.uz/3mpr

Mājokļa likmi (0,2%- 0,6% apmērā no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības) **piemēros komersanta izīrētajai dzīvojamai platībai, ja īres līgums nostiprināts zemesgrāmatā**. Paredzēts pārejas periods un personām, kas īres līgumus zemesgrāmatā būs ierakstījuši līdz 2014.gada 1.jūlijam, nekustamā īpašuma nodokli pārrēķinās pa visu gadu. Personām pēc īres līguma nostiprināšanas nav veicamas papildu darbības, jo ar 2014. gada 1.janvāri Tiesu administrācija strukturētā veidā nodod datus pašvaldībām par īres tiesību nostiprinājumiem, īres tiesību grozījumu nostiprinājumiem un īres tiesību dzēsumiem. Tāpat pašvaldībām tiks nodoti dati par īres tiesību nostiprinājumiem, kas nostiprināti līdz Likuma spēkā stāšanās. To paredz izmaiņas likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli. Vairāk: http://ej.uz/249x

Spēka stāsies Augstākās tiesas reforma un tā saukto „tīro tiesu instanču" ieviešana kriminālprocesā un civilprocesā Latvijas tiesu sistēmā. Paredzēts, ka rajona (pilsētas) tiesa visos gadījumos būs kā pirmās tiesas instance, apgabaltiesa - kā apelācijas instance, bet

Augstākā tiesa būs kā kasācijas instance. Līdz ar izmaiņām normatīvajos, paredzēts, ka Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta darbosies līdz 2014.gada 31.decembrim, bet Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta - līdz 2016.gada 31.decembrim. To paredz grozījumi likumā „Par tiesu varu". Vairāk: http://ej.uz/os3i

Ar 1.janvāi tik ieviestas vairākas būtiskas izmaiņas valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā un valsts nodevas par ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā apmēra noteikšanā:

- valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā diferenciāciju atkarībā no termiņa, kādā persona vēršas zemesgrāmatu nodaļā tiesību nostiprināšanai un iegūstamā nekustamā īpašuma lietošanas veida, kā arī atceļ valsts nodevas par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā maksimālā apmēra ierobežojumus, gadījumā, ja iegūst īpašumā nekustamo īpašumu, kura sastāvā ietilpst dzīvojamā māja (t.sk. dzīvokļa īpašumu);
- tiek paplašināti gadījumi, kad valsts nodevas par ķīlas tiesību nostiprināšanu maksājama 0,1% apmērā no galvenās prasījuma summas, kā arī atceļ valsts nodevas par ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā maksimālā apmēra ierobežojumus.

To paredz grozījumi Ministru kabineta noteikumos "Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā". Vairāk: http://ej.uz/mgy7

Ar eiro ieviešanas dienu varēs dibināt tikai tādas kapitālsabiedrības, kurām pamatkapitāls un pamatkapitāla daļu (akciju) nominālvērtība izteikta eiro. Kapitālsabiedrībām, kurām pēc eiro ieviešanas dienas pamatkapitāls būs izteikts latos, līdz 2016. gada 30. jūnijam būs pienākums Uzņēmumu reģistram iesniegt statūtu grozījumus, kas paredz pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības denomināciju no latiem uz eiro. SIA gadījumā papildus būs pienākums iesniegt arī precizēto dalībnieku reģistru. **Komersantam paredzēta arī iespēja brīvprātīgi apturēt savu darbību, piesakot to ierakstīšanai komercreģistrā**. Brīvprātīga darbības apturēšana pieļaujama tikai gadījumā, ja komersantam nav darbinieku, nodokļu parādu, nenokārtotu saistību pret kreditoriem un ir iestājušies citi Komerclikumā paredzētie nosacījumi, kas vērsti uz trešo personu aizsardzību. To paredz grozījumi Komerclikumā. Vairāk: http://ej.uz/suqc

Uzņēmumu reģistra amatpersonai būs pienākums liegt riska personām tikt ierakstītām Uzņēmumu reģistra uzturētajos reģistros. Par riska personām būs uzskatāmas tās fiziskās personas, ko Valsts ieņēmumu dienests ir iekļāvis riska personu sarakstā atbilstoši likumam „Par nodokļiem un nodevām", lai ierobežotu nodokļu krāpšanas iespējas. Tāpat Uzņēmumu reģistram būs tiesības atlikt izmaiņu reģistrēšanu Uzņēmumu reģistra reģistros arī gadījumā, ja riska persona jau ieņem konkrētu komersanta amatu. To paredz grozījumi likumā „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru". Vairāk: http://ej.uz/ot2w

Stāsies spēkā grozījumi Civillikumā, kas **paredz, ka līgumsodu par saistību neizpildi vispār drīkst noteikt tikai konkrēti noteiktā naudas summā vai citā mantiskā vērtībā**, to nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var noteikt pieaugošu, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Grozījumi arī paredz, ka līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā,

kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību. Tādējādi grozījumi izslēdz iespēju vienlaikus prasīt gan līgumsodu, gan nokavējuma procentus, gan zaudējumus. Vairāk: http://ej.uz/ot2w

Veselība

Veselības ministrija
Egita Pole, Komunikācijas nodaļa
67876106, Egita.Pole@vm.gov.lv
www.vm.gov.lv, twitter.com/VeselibasMin

No 2014.gada 1.janvāra bērniem līdz 18 gadu vecumam valsts kompensējamajiem medikamentiem un medicīnas ierīcēm tiks piemērota 100% kompensācija. Tas nozīmē, ka bērniem, kuriem līdz šim nozīmēti valsts kompensējamie medikamenti ar 50% vai 75% kompensācijas apjomu, turpmāk zāles un medicīnas ierīces tiks apmaksātas 100% apmērā (izņemot nereferences medikamentus). To paredz grozījumi Ministru kabineta noteikumos „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība". Vairāk: http://ej.uz/kcxk

Noteikta jauna veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība, ārstniecības pakalpojumu veidi un apjomi, kuri tiek apmaksāti no valsts budžeta un pakalpojuma saņēmēja līdzekļiem, samaksas kārtību par minētajiem pakalpojumiem, kā arī kārtību, kādā veidojamas plānveida veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas pretendentu rindas. Izstrādātas arī izmaiņas veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas tarifos. **Lai veicinātu ģimenes ārstu ieinteresētību panākt lielāku savā praksē reģistrēto pacientu aptveri, paredzēts, ka par pacientu, kurš nav apmeklējis ģimenes ārstu vairāk kā 3 gadus, ģimenes ārsta praksei netiks maksāta kapitācijas nauda***. Savukārt **pacienta iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus netiks ierobežotas**, jebkurā brīdī pacients var vērsties pie ģimenes ārsta vai jebkura veselības aprūpes pakalpojuma sniedzēja un saņemt nepieciešamo pakalpojumu atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai. Vairāk: http://ej.uz/5hej

Vide

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Kristīne Barševska, Sabiedrības informēšanas nodaļa
67026533, kristine.barsevska@varam.gov.lv
www.varam.gov.lv, twitter.com/VARAM_Latvija

No jaunā gada būs spēkā jaunas dabas resursu nodokļu likmes. Nodokļa likme par ūdens resursu lietošanu elektroenerģijas ražošanai hidroelektrostacijā, kuras hidromezgla kopējā uzstādītā jauda ir mazāka par diviem megavatiem, būs 0,00853 eiro par 100 kubikmetriem hidrotehniskajai būvei caurplūdušā ūdens. Savukārt attiecībā uz uguņošanas ierīcēm - nodokļa maksātājs aprēķinās un maksā nodokli par Latvijas Republikā ievestām uguņošanas ierīcēm, piemērojot nodokļa likmi 5% no paredzētā šo ierīču ievešanas apjoma kopsummas, kas uzrādīta Latvijas Republikas Stratēģiskas nozīmes preču kontroles komitejas izsniegtajā ievešanas licencē. To paredz jaunais Dabas resursu nodokļu likums. Tas veicinās principa „piesārņotājs maksā" ievērošanu, saudzīgāku resursu izmantošanu, kā arī vides kaitējuma un piesārņojuma ierobežošanu. Vairāk: http://ej.uz/izez

Zemkopība, mežsaimniecība, zivsaimniecība
Zemkopības ministrija Dagnija Muceniece, Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa 67027070, Dagnija.muceniece@zm.gov.lv www.zm.gov.lv, twitter.com/Zemkopibas_min
Stāsies spēka definētas teritorijas, kurās medības aizliegtas, un izveidots regulējums medībām pielīdzināmām darbībām iežogotās teritorijās ar savvaļai līdzīgiem apstākļiem. Precizēta lielāko pieļaujamo nomedīšanas apjomu (limitu) noteikšanas kārtība. Atviegloti nosacījumi ārvalstu medniekiem medīt Latvijā, radīti nosacījumi šķirnes medību suņu apmācībai. Tāpat ievērojami samazināts administratīvais slogs mednieka apliecības iegūšanai. To paredz grozījumi Medību likumā. Vairāk: http://ej.uz/txq2 **Būs jauna kārtība, kādā atlīdzināmi zaudējumi, ko fiziskās vai juridiskās personas nodarījušas, pārkāpjot medības reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības**, kā arī nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas kārtība un apmērs. Precizēts arī to sugu saraksts, par kurām atlīdzināma nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtība un zaudējumi par nelikumīgi nomedītu medījamo dzīvnieku. To paredz Ministru kabineta noteikumi „Medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu radīto zaudējumu un nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas noteikumi". Vairāk: http://ej.uz/o4jz **No 1.janvāra stāsies spēkā jauni noteikumi, kas nosaka savvaļas medījamo dzīvnieku piebarošanas nosacījumus un kritērijus iespējamām barošanas vietām. Tādējādi plānots samazināt postījumus ražojošajiem lauksaimniecības** un mežsaimniecības uzņēmumiem. Pārdomāts piebarošanas vietu izvietojums ir priekšnosacījums arī ceļu satiksmes negadījumu - ar iesaistītiem savvaļas dzīvniekiem - skaita mazināšanai. To paredz Ministru kabineta noteikumi „Savvaļā dzīvojošo medījamo dzīvnieku piebarošanas noteikumi". Vairāk: http://ej.uz/u7k6

Apkopojumu sagatavoja:

ILZE PAVLOVA
Komunikācijas departamenta vadītāja vietniece
Valsts kanceleja
Tālrunis: 67082902
E-pasts: ilze.pavlova@mk.gov.lv